

**Vergadering 12 februari 2018 15:00 uur Commissie Milieu, Mobiliteit
en Economie**

Geachte Staten,

Ik spreek in op persoonlijke titel en citeer de Tocqueville:

“Boven deze geïndividualiseerde massa troont een bevoogdend machtsapparaat dat over het wel en wee waakt, dat alles voorziet en alles regelt, maar dat de mensen in een staat van onmondigheid houdt. Het garandeert de burgers een veilig en welverzorgd bestaan, maar staat er op zelf uit te maken wat goed is voor hen. Zo zullen de mensen steeds minder gebruik maken van hun eigen oordeelskracht; de individuele wilskracht zal zich op een steeds beperkter terrein laten terugdringen.”

Als burger van de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht voel ik mij niet veilig in dit dossier.

Opeens wordt in een infrastructuurproject van € 348 miljoen de mededeling gedaan dat er nog € 84 miljoen bijgelegd moet worden.

Dat is 25% overschrijding. Wie dat in het bedrijfsleven flikt, mag afscheid nemen.

Op 2 februari 2018 lees ik in het AD dat een gedeputeerde onder vuur ligt vanwege een auditrapport. Gesuggereerd wordt dat zij

verantwoordelijk is voor € 84 miljoen. Dit verband wordt ook in nadere publicaties door het AD herhaald.

Ik volg het raadsdebat van donderdag 8 februari 2018 en krijg geen grip op de feiten. Wel begrijp ik dat de Gemeente voor 24% aansprakelijk is. De gemeente Utrecht moet nog minimaal meer dan € 20 miljoen meebetalen. Dat is in ieder geval € 50,= per bewoner.

Uit het raadsdebat in de Gemeente concludeer ik impliciet dat de provincie er een potje van heeft gemaakt en dat er zelfs begeleidingsgroepen moeten komen. Het AD opent dan met “Kan Verbeek nog aanblijven?” Naast persoonlijke aantijgingen wordt wederom de koppeling gelegd dat zij verantwoordelijk is voor het debacle.

Dan ga ik op onderzoek uit. Mijn bevindingen heeft u in het Duic artikel kunnen lezen. Ondertussen komt er vrijdag 9 februari 2018 opeens een mededeling dat 10 wethouders grote kritiek hebben op de gedeputeerde inzake haar mobiliteitsprogramma. Je moet maar durven!

Uit alles blijkt dat de vertragingskosten, buiten de PM kosten, zie mijn artikel, en wat meerwerk en spoorplaten enkel en alleen veroorzaakt zijn doordat de twee wethouders uit Utrecht niet begin 2017 geleverd hebben. By the way, ook de spoorstaven is een uitsluitend probleem van de gemeente Utrecht van oplevering van de onderbouw. Nu wordt er opeens met een audit geschermd, die overigens verkeerd wordt gelezen.

Uitsluitend de laatste kilometer in het stationsgebied is de boosdoener.
Dit werd niet tijdig opgeleverd en daardoor ontstond vertraging.

Dan kom ik terug op de audit. De audit gaat niet over de infrastructuur, zeg maar de uitvoering van het project, maar over wat daarna klaar moet staan aan organisatie en afspraken. De auditors hebben een aantal verbeterpunten voorgesteld, dat deels wel en deels niet is overgenomen. U kent het overzicht.

Relevant is bijvoorbeeld dat een bepaalde aanbeveling (over de ontvangstorganisatie) niet overgenomen is en dat de auditors deze beslissing (van de gedeputeerde) nu zelfs prijzen.

Niet alleen ik heb die opvatting over die audit, ook de auditors zelf. Ik verwijs naar de notitie van 7 februari 2018, documentnummer 17028-N-003. Een paar belangrijke citaten:

“Ten aanzien van de relatie van de audit uit 2017 met de gemelde vertraging en kostenstijging:

Het doel van de audit uit 2017 was het verkrijgen van inzicht op welke terreinen verbeteringen dienen te worden doorgevoerd om beheerst richting het gewenste eindresultaat te sturen.”

Met andere woorden, niet infrastructuur, maar toekomst. Ten bewijze van deze stelling; al was de audit een fantastisch jubelrapport geweest, dan zaten we nog met precies dezelfde problematiek: € 40 miljoen verdragingskosten in de laatste kilometer van het stationsgebied.

Verantwoordelijke wethouders: Everhardt en Van Hooijdonk. Het zij herhaald.

Dat nergens de vinger naar de gedeputeerde in het rapport gewezen is voor wat betreft de extra kosten blijkt klip en klaar uit de navolgende alinea:

“Geen onderdeel van de scope vormt de identificatie van oorzaken achter opgetreden vertragingen en/of kostenstijgingen. Het rapport doet over deze onderwerpen daarom geen uitspraak. In dit licht herkennen wij ons ook niet in een aantal conclusies die in media worden getrokken ten aanzien van een dergelijk verband.”

Hoe het AD die koppeling dan wel durft te leggen, ontgaat mij geheel. Je wordt dan van journalist roepstoeter van een wethouder. Brenninkmeijer heeft gisteren nog in Buitenhof zijn zorg uitgesproken over media die zich verliezen in een hoop ophef en niet achter de feiten aangaan. Ik deel dat standpunt hartstochtelijk en daarom ben ik hier ook.

“Ten aanzien van het doel van de audit:

De audit is gericht op het identificeren van verbeterpunten. Het is niet bedoeld om een gebalanceerd overzicht te geven van zaken die goed lopen en zaken die verbetering behoeven; het gaat enkel in op de zaken die verbetering behoeven. In onze ervaring toont een (project)organisatie via dergelijke audits haar kwetsbare kanten hetgeen van professionaliteit getuigt. We bevelen aan terughoudend te zijn om hier conclusies aan te verbinden die verder reiken dan de auditrapportage en dergelijke openheid aan te moedigen.”

Dit is een heel belangrijke alinea. Met zoveel woorden zegt de audit: wij staan voor total quality system, zoals chirurgen die met elkaar evalueren in totale kwetsbaarheid om tot optimale verbetering te komen. Dit doe je alleen maar in een geheel vertrouwde omgeving. Anders bestaat het grote gevaar dat opmerkingen uit hun verband worden gerukt, omdat de context wegvalt. Dat is nu ook gebeurd. En terecht is door de gedeputeerde gezegd: pas op als je dit op straat gooit, want iedereen kan hieruit plukken als hij op zijn contractuele verplichting aangesproken wordt, maar dat is voor sommige mensen te ingewikkeld. En let wel: de twee wethouders onderschreven geheel de afgesproken geheimhouding.

In ieder geval, in de gewone wereld word je hier gewoon schending van geheimhouding verweten. Ook daar hebben de twee wethouders in Utrecht deel aan genomen. Immers, via hun is het uiteindelijk openbaar geworden. Zij hadden niet moeten reppen over iets waar je geheimhouding over afspreekt.

Verder concludeert de audit dat een aantal bevindingen opgevolgd is. Daarnaast speelt dat de audit van feitelijk september/oktober 2017 is en inmiddels een groot aantal verbeterpunten opgepakt is, waaronder de stuurplanning.

En dan komt nog als klap op de vuurpijl vrijdag 9 februari 2018 een brief van 10 wethouders die grote kritiek hebben op de gedeputeerde.

Toevallig komt die brief op vrijdagmiddag 9 februari 2018 in de media. Sterker nog, de brief ligt eerder bij RTV Utrecht, dan bij u, statenleden. Schrijvers: wethouder Van Hooijdonk en een wethouder uit Houten.

Wie is dus verantwoordelijk voor het debacle? Wethouders Everhardt en Van Hooijdonk, die de laatste kilometer niet op tijd geleverd hebben. Eerst wordt het wapen van een geheim afgesproken audit ingesteld, dan wordt een kletsverhaal in de Gemeenteraad opgehangen en als finale wordt de brief de media in geschoten.

De wethouders hebben nog steeds geen verantwoordelijkheid afgelegd voor de € 40 miljoen extra kosten.

Die brief zou door 10 wethouders onderschreven zijn. Afgelopen weekend is mij gebleken dat een aantal wethouders hier niets van wist. Die brief is zonder mandaat door wethouder Van Hooijdonk verstuurd. Ik zeg er verder niets over, ik laat dat aan het debat over.

Ik rond af.

Als ik het dossier lees, zie ik een gedeputeerde (abusievelijk schreef ik gedupeerde), die zodra het monster van de vertraging in kosten en tijd uit de fles kwam, stelselmatig met valse aantijgingen bestookt werd en uiteindelijk verlamd werd om nog een inhoudelijk debat te voeren. Men dacht dat daarbij alle middelen waren toegestaan. Ik, als burger, protesteer daartegen. Ik verwijs naar de Tocqueville. Ik vind het prima

dat het politiek hard gespeeld wordt, maar het gaat om onze belangen als burgers en ik wil dat daar fair gestreden wordt. Ik weiger te accepteren dat bestuurders met valsheid in geschrifte hun opposenten bestrijden.

De provincie dient mijns inziens pas op de plaatst te maken, zich te beraden of zij maar blijft accepteren dat zij steeds de zwarte piet toegespeeld krijgt en zich ook te beraden of zij wel al die schade die de gemeente Utrecht heeft veroorzaakt voor haar rekening neemt. Ook al is het voor mij vestzak/broekzak (of ik zie het in de tarieven van de provincie, of ik zie het in de tarieven van de gemeente Utrecht), maar belangrijk voor mij is wel dat ik kan afrekenen met degene die hiervoor verantwoordelijk is.

Utrecht, 12 februari 2018

Bernard Tomlow